

Standardy ochrony małoletnich w JYSK Sp. z o.o.

Wprowadzenie

Przepisy prawa określiły warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

„Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczną ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

- ✓ wszyscy pracownicy znają symptomy krzywdzenia małoletniego oraz wiedzą jak reagować w przypadku podejrzenia, że małoletni jest osobą krzywdzoną;
- ✓ podejmowane działania pracowników nie mogą naruszać praw małoletniego;
- ✓ małoletni mają wiedzę, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłym oraz rówieśnikami;
- ✓ małoletni wiedzą, do kogo się zwracać i prosić o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, czyli osób poniżej 18 roku życia, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami krzywdzenia oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska.

Preambuła

Każdy pracownik pełniący opiekę nad małoletnią osobą realizującą kształcenie praktyczne w JYSK Sp. z o.o. zobowiązany jest przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie. Pracownik realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych firmy JYSK Sp. z o.o. oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

Zasady ogólne

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od pracowników pełniących opiekę nad małoletnim w trakcie realizowania kształcenia praktycznego w odniesieniu do wszystkich czynności jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Pracownicy JYSK Sp. z o.o. traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby.
3. Pracownicy JYSK Sp. z o.o. działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.
4. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników.
5. Osoby zatrudnione w JYSK Sp. z o.o. pełniące opiekę nad małoletnią osobą realizującą kształcenie praktyczne zobowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
6. Pracownicy JYSK Sp. z o.o. w trakcie realizowania kształcenia praktycznego na terenie firmy

zobowiązani są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji własnego zachowania.

Zasady komunikacji

Zasady komunikacji z małoletnim:

- w komunikacji z małoletnim należy zachowywać cierpliwość i szacunek;
- należy uważnie słuchać małoletniego i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji;
- nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego; nie należy podnosić głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub innych osób.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego w sytuacji jego zagrożenia, należy poinformować go o tym i uwzględnić jego oczekiwania.
2. Należy szanować prawo małoletniego do prywatności.
3. Nie należy ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich; obejmuje to wizerunek małoletniego (chyba, że przedstawiciele ustawowi wyrazili na to zgodę), informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
4. Nie należy zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów oraz zastraszania.
5. Nie należy utrwalać wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie, a także umożliwiać tego osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku za wyraźną zgodą przedstawicieli ustawowych w celach marketingowych, promocyjnych oraz informacyjnych.
6. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletniego w sytuacjach i czasie związanym z realizowaniem kształcenia praktycznego.
7. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji o charakterze erotycznym, seksualnym, nadmiernie poufałym, ani mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości oraz udostępnianie małoletniemu treści erotycznych i pornograficznych.
8. W przypadku konieczności porozmawiania z uczniem indywidualnie należy zadbać o bezpieczne i komfortowe warunki do przeprowadzenia rozmowy. W sytuacjach wyjątkowo trudnych należy zadbać, w miarę możliwości, o obecność osoby trzeciej lub obecność opiekuna zajęć praktycznych/praktyk zawodowych z ramienia szkoły.
9. Zalecaną drogą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami prawnymi są dostępne formy komunikacji służbowej, z których korzysta się w ustalonych godzinach. W miarę możliwości należy korzystać z komunikacji z w/w osobami poprzez opiekuna zajęć praktycznych/praktyk zawodowych wskazanego w umowie ze szkołą.
10. Każde działanie noszące znamiona przemocy wobec małoletniego jest niedopuszczalne.
11. We wszelkich kontaktach z małoletnimi należy zawsze pamiętać o nienaruszaniu granic przestrzeni osobistej.
12. W sytuacji konieczności naruszenia granic przestrzeni osobistej pracownik JYSK Sp. z o.o. kieruje się swoim profesjonalnym osądem sytuacji, uwzględniając dobro małoletniego i jego reakcje.

13. Szczególną ostrożność należy zachować wobec małoletniego, który doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi.

Rozdział II

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego

1. Pracownicy JYSK Sp. z o.o. zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego, wskazane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, a w szczególności w następujących regulacjach:
 - Art. 197. Zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej;
 - Art. 198. Seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności;
 - Art. 199. Seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia;
 - Art. 200. [Seksualne wykorzystanie małoletniego];
 - Art. 200a. Elektroniczna korupcja seksualna małoletniego;
 - Art. 200b. Propagowanie pedofilii;
 - Art. 202. Publiczne prezentowanie treści pornograficznych;
 - Art. 203. Zmuszenie do uprawiania prostytucji;
 - Art. 204. § 3. Stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo.
2. Uwagę pracownika powinny zwrócić między innymi następujące zachowania:
 - małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
 - podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., małoletni często je zmienia;
 - małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - małoletni reaguje napięciem, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - małoletni boi się rodzica lub opiekuna;
 - małoletni boi się powrotu do domu;
 - małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony;
 - małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości, itp.;
 - nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania małoletniego.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego w środowisku domowym.

1. W przypadku podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony w środowisku domowym, każdy pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji do opiekuna zajęć praktycznych/praktyk lub przedstawiciela działu HR, który ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i powiadomienia dyrektora szkoły (załącznik nr 1).
2. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik w porozumieniu z opiekuna zajęć praktycznych/praktyk, ma obowiązek udzielić pomocy przedmedycznej, a jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała - wezwać

pogotowie ratunkowe.

3. Dział HR wyznacza osobę/osoby odpowiednią w danej sytuacji do kontaktu i przeprowadzenia wywiadu z małoletnim.
4. Rozmowa ma na celu ustalenie podstawowych faktów (miejsce zdarzenia, opis zdarzenia, obecność członków środowiska domowego, obserwatorzy zdarzenia, świadkowie, częstotliwość) oraz wsparcie emocjonalne małoletniego. Rozmowa odbywa się w odpowiednich warunkach, to znaczy w miejscu zapewniającym małoletniemu poczucie bezpieczeństwa oraz prywatności.
5. Podczas rozmowy małoletni zostaje zapewniony o słuszności ujawnienia faktu doświadczenia krzywdzenia oraz zostaje poinformowany, że nawet bardzo bliska osoba nie ma prawa go krzywdzić.
6. Osoby przeprowadzające rozmowę koncentrują się na kontakcie z małoletnim - wysłuchują, co małoletni ma do powiedzenia, są uważni na pozawerbalne przejawy uczuć małoletniego - zażenowanie, skrępowanie, wstyd, lęk, przerażenie, itp., pomagając małoletniemu poradzić sobie z nimi. Przebieg rozmowy dokumentowany jest w formie notatki służbowej (załącznik nr 1), której kopia przekazywana jest do dyrektora szkoły małoletniego.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika.

1. Osoba, która uzyskała informację, że małoletni jest krzywdzony przez pracownika firmy, ma obowiązek jej przekazania do Działu HR. Dział HR sporządza notatkę służbową i informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły (załącznik nr 2).
2. Dział HR organizuje spotkanie z pracownikiem, informuje go o podejrzeniu.
3. W trakcie rozmowy Dział HR odwołuje się do wspólnego celu, jakim jest dobro małoletniego, dokonuje opisu problemu i szkód jakie ponosi małoletni - przedstawia ocenę sytuacji.
4. Spotkanie ma na celu omówienie sytuacji małoletniego i zasadności podejrzeń oraz wypracowanie sposobu postępowania w tym konkretnym przypadku. Przebieg rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie notatki służbowej (załącznik nr 2).
5. W przypadku stwierdzenia niezasadności podejrzenia krzywdzenia osoba uczestnicząca w spotkaniu stwierdza ten fakt w notatce służbowej (załącznik nr 2).
6. W przypadku zasadności podejrzeń co do krzywdzenia małoletniego przez pracownika firmy, Dział HR informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły małoletniego oraz odpowiednie instytucje.
7. Wobec pracownika, w stosunku do którego zachodzi zasadność podejrzenia popełnienia przestępstwa, podejmuje się kroki zgodne z Kodeksem Pracy oraz innymi przepisami prawa.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego w związku z agresją i przemocą rówieśniczą.

1. W przypadku podejrzenia przez pracownika JYSK Sp. z o.o., że małoletni jest krzywdzony przez rówieśników, pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji opiekunowi zajęć praktycznych/praktyk lub przedstawicielowi działu HR oraz sporządza notatkę służbową (załącznik nr 3). Kopię notatki przekazuje się dyrektorowi szkoły kierującej ucznia na zajęcia praktyczne/praktykę zawodową.
2. Dział HR wyznacza osobę/osoby odpowiednią w danej sytuacji do kontaktu i przeprowadzenia wywiadu z małoletnim.
3. Pracownik, który jest świadkiem agresywnego zachowania małoletnich jest zobowiązany do:
 - natychmiastowej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację;
 - odizolowania od grupy małoletniego zachowującego się agresywnie;

- w razie potrzeby wezwania pomocy (innego pracownika);
 - udzielenia pomocy małoletniemu doznającemu agresji i zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym uczniom.
4. Jeżeli to możliwe, pracownik ustala przyczynę agresji. Przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, uświadamiając im nieodpowiednie zachowanie. O zajściu informuje Dział HR..
 5. O udziale uczniów w zajściu, uzyskanych wyjaśnieniach i podjętych przez pracodawcę krokach informowany jest dyrektor szkoły lub opiekun zajęć praktycznych/praktyk zawodowych ucznia w możliwie najkrótszym czasie. Zaleca się dalszą obserwację małoletnich (osobę stosującą i doznającą agresji/przemocy rówieśniczej).
 6. Przebieg interwencji, rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie notatki służbowej (załącznik nr 3).

Rozdział III

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”, osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw wskazanych punkcie 1 Rozdział II:

1. Osoba upoważniona składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 §2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (załącznik nr 4),
2. Osoba upoważniona osoba podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie JYSK Sp. z o.o.
3. Osoba upoważniona niezwłocznie o powyższym zdarzeniu zawiadamia opiekuna zajęć praktycznych/praktyk zawodowych lub dyrektora szkoły.
4. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia są: opiekun zajęć praktycznych/praktyk lub przedstawiciela działu HR

Rozdział IV

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w JYSK Sp. z o.o. podlegają przeglądowi w każdym roku szkolnym, w ustalonym terminie, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji aktów prawnych, mających wpływ na kształt przyjętych standardów oraz procedur. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować (załącznik nr 5).
2. Przegląd standardów ochrony małoletnich obowiązujących w JYSK Sp. z o.o. polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
3. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w przedsiębiorstwie, dokonuje Dział HR.
4. W przypadku, gdy przegląd standardów ochrony małoletnich wykaże niespełnianie wymagań określonych w przepisach lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.

Rozdział V

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników JYSK Sp. z o.o. do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad osobą upoważniona uzyskuje informacje czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Przez inną działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich należy rozumieć w szczególności wykonywanie czynności związanych z organizacją wypoczynku małoletnich, wykonywanie umów cywilnoprawnych związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi.
3. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich jest opiekun praktyk. Możliwe jest wyznaczenie osoby do przygotowania pracowników do stosowania standardów ochrony małoletnich (zał. nr 6).
4. Szkolenia ze stosowania standardów ochrony małoletnich są organizowane w terminie i formie ustalonej w JYSK sp. z o. o.

Rozdział VI

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego przedsiębiorstwo posiada wiedzę, znajduje się w dokumentacji prowadzonej przez przedsiębiorstwo.

Rozdział VII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

2. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego przedsiębiorstwo posiada wiedzę, znajduje się w dokumentacji prowadzonej przez przedsiębiorstwo.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Niniejsze standardy są przekazywane przez JYSK sp. z o. o. dyrektorowi szkoły w celu przekazania ich w imieniu JYSK sp. z o. o. rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim (dotyczy praktycznej nauki zawodu).
2. Standardy są udostępniane na stronie internetowej oraz wywieszane w widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa.

